

„Színesen, izgalmasan és az életkoruknak megfelelően – így adjuk át gyermekeinknek a nyelvjárást!”

Új, pedagógusoknak szóló didaktikai kézikönyvet mutattak be Pécsen

Segítséget nyújtani és bátorítani szeretne egy nemrég megjelent kötet: magyarországi német óvónőknek és tanítóknak igyekszik segíteni abban, hogyan érdemes német nemzetiségi gyermekirodalmat bevinni a nevelés-oktatás mindennapjaiba; emellett pedig arra bátorítja őket, hogy merjenek feldolgozni a gyermekekkel nyelvjárásban írt irodalmi szövegeket is.

A kiadvány önálló fejezeteit szakértők – gyakorló tanárok, egyetemi oktatók és hallgatók – írták; az egyes részek teljes egységként didaktikai kézikönyvként szolgálnak ahhoz, hogyan érdemes foglalkozni óvodában és iskolákban a kortárs magyarországi német irodalommal. A kötet elméleti bevezetéssel kezdődik, amely többek között a nyelvvesztés problematikáját és annak következményeit taglalja. A gyakorlati részben kész feladatsorok és óravázlatok, továbbá azokhoz kapcsolódó útmutatók szerepelnek. A könyvhöz egy nyelvjárási hangfelvételeket tartalmazó DVD is tartozik.

– Szép, nehéz, és egyúttal kényes is a kérdés, vajon hogyan lehet a nyelvjárást oktatni – véli a könyvet bemutató Dr. Szendi Zoltán, a Pécsi Tudományegyetem Germanisztikai Intézetének professzora. – Számos szakértő szerint dialektust csakis otthon sajátíthat el az ember. Így történt, hogy az iskolában én is csak az irodalmi nyelvet tanulhattam, és mivel az édesapám az ahhoz szükséges környezet híján hiába próbálkozott azzal, hogy megtanítsa nekem a pulai német nyelvjárást, ez ki is maradt az életemből.

A kötetet dr. Márkus Évával szerkesztő dr. Klein Ágnes, a PTE Szekszárdi Főiskolai Karának docense ennek ellenére arra buzdítja a pedagógusokat, hogy kedveltessék meg a gyermekekkel a dialektusokat. Erre megfelelő helyszín az óvoda és az iskola. Egy zárt csoport – például egy iskolai osztály – védett közegében nem nevetik ki az embert, ha a német nyelvjárásokkal ismerkedik. Emellett fontos hangsúlyoznom, hogy a dialektusok átívelnek a tantárgyakon és foglalkozásokon, ami számos lehetőséget kínál arra, hogy azokat közelebb vigyük a gyermekekhez.

„S war emal 'n Jäger un' sai Frau, ti hun e Kind k'hat, e Mädele. Piroschka hat se k'haße...” (Élt egyszer egy vadász és a felesége, volt egy gyermekük

– egy kislányuk, akit Piroskának hívtak.) – a jól ismert Grimm-mesét Korb Angéla újságíró „fordította le” a maga német nyelvjárására. Az említett szöveg például – amelyet a könyv egyébként teljes hosszában közöl – kiválóan használható tanórákon. Ehhez a kötet részletes didaktikai javaslatokat ad.

Az Ágnes Klein – Éva Márkus: Ungarndeutsche Kinderliteratur in Theorie und Praxis. Didaktische Handreichung für Pädagog_innen zum Unterricht der ungarndeutschen Nationalitätenkinderliteratur im Kindergarten und in der Primarstufe (Klein Ágnes – Márkus Éva: Magyarországi német gyermekirodalom elméletben és gyakorlatban. Didaktikai kézikönyv pedagógusoknak a magyarországi német gyermekirodalom óvodában és alsó tagozaton való oktatásához) című könyv beszerzésével kapcsolatos információt a következő email címen kaphat: agnesklein@ymail.com vagy markus.eva@tok.elte.hu.

A tervek szerint a teljes könyv hamarosan elérhető lesz a Magyarországi Német Pedagógiai Intézet (www.udpi.hu) honlapján is.